

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om räntestöd till Finlands Exportkredit Ab och om ersättning för bolagets valutakursförluster samt om statsborgen för bolagets kreditgivning**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

Med stöd av lagen om räntestöd till Finlands Exportkredit Ab och om ersättning för bolagets valutakursförluster samt om statsborgen för bolagets kreditgivning kan staten betala Finlands Exportkredit Ab räntestöd för finansiering av krediter som beviljats för finansiering av export med s.k. OECD-villkor och för finansiering av vissa specialkrediter. Enligt gällande lag kan staten ge räntestödsförbindelser för finansiering av lån

uppgående till högst 6 000 miljoner mark vilka beviljats under åren 1990-1996. I denna proposition föreslås att bevillningsfullmakten skall höjas till 7 500 miljoner mark.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

**ALLMÄN MOTIVERING**

**1. Nuläge och den föreslagna ändringen**

Med stöd av lagen om räntestöd till Finlands Exportkredit Ab och om ersättning för bolagets valutakursförluster samt om statsborgen för bolagets kreditgivning (1364/89, ändr. 242/92 och 1408/95) har statsrådet rätt att på de villkor som statsrådet bestämmer ge Finlands Exportkredit Ab, nedan Exportkredit, förbindelser om att staten skall betala skillnaden, ökad med 0,25 procentenheter, mellan anskaffningskostnaderna för de lån som bolaget upptar för att finansiera de lån på totalt högst 6 000 miljoner mark som det beviljar 1990-1996, och räntan på de lån som bolaget beviljar.

Räntestöd kan med stöd av lagen betalas för de krediter av Exportkredit för vilka förutsätts offentligt stöd och vilkas räntenivå är lägre än marknadsräntan. Sådana är krediter för finansiering av kapitalvaror och tjänster i anslutning till dessa samt av projektexport, vilka Exportkredit beviljar på de exportkre-

ditkonsensusvillkor som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) rekommenderar samt vissa specialkreditarrangemang som baserar sig på avtal mellan Finland och kredittagarlandet.

Om utbetalningen av räntestöd för fartygsfinansiering enligt skeppskreditavtal som Exportkredit har beviljat med OECD-villkor samt för blandkrediter, d.v.s. krediter som skall beviljas för den ekonomiska utvecklingen i utvecklingsländerna, stadgas särskilt.

För att stävja den konkurrens som försigår på finansieringsvillkor har OECD-länderna avtalat om kreditvillkoren för krediter som stöds med offentliga medel och beviljas för minst två år. I denna s.k. exportkreditkonsensus fastställs krediternas minimiräntor, maximikreditandelar och -tider samt tidpunkten för amorteringarna.

De länder som är föremål för export delas i två grupper utgående från nivån på bruttonationalprodukten. Kreditvillkoren bestäms per landsgrupp på så sätt att kredittiderna för exportfinansiering som gäller län-

derna i grupp II (fattiga utvecklingsländer och mindre industrialiserade länder) är längre än för länderna i grupp I (rika industriländer). Räntenivån i båda grupperna av länder baserar sig på kommersiella referensräntor, dvs. s.k. CIRR-räntor (Commercial Interest Reference Rate) som fastställs månadsvis av OECD och som härleds från ifrågavarande valutans marknadsräntor. Räntan fastställs senast vid den tidpunkt när exportaffären ingås eller vid den tidpunkt när kreditgivaren avger en förbindelse, enligt den räntenivå som gäller just då. Räntan är fast under hela kredittiden. I enlighet med konsensus kan kreditgivaren alternativt redan i det skede då förhandlingar om affären förs ge bindande kreditlöften, där den ränta som uppges är CIRR-räntan i valutan i fråga den dag då löftet avges, ökad med en tilläggs marginal på 0,2 procent. I egenskap av kreditgivare är Exportkredit bundet vid räntan ofta redan i månader eller i vissa fall i flera år innan krediten lyfts.

Det är viktigt för Exportkredit att få räntestöd för kreditgivning med OECD-villkor, eftersom det på kapitalmarknaden ofta inte alls eller åtminstone inte till godtagbara kostnader finns möjligheter att skydda sig mot ändringar i räntenivån. På grund av att förfarandet för bekräftelse av räntan i enlighet med OECD-exportkreditkonsensus sker så tidigt är det möjligt att i det skede då Exportkredit kan förbinda sig i sin medelanskaffning, har räntenivån på marknaden stigit betydligt från den räntenivå som lovats för en kredit med OECD-villkor. Härvid kan krediten under hela kredittiden vara förlustbringande för finansören. För att förlusten skall kunna täckas är statligt räntestöd nödvändigt. I en motsatt situation där Exportkredits kostnader för medelanskaffning underskrider utlåningsräntan, gottgör Exportkredit staten den uppkomna räntedifferensen minskad med beloppet för administreringsavudet.

Sedan Finland vid ingången av år 1995 anslutit sig som medlem till Europeiska unionen har landet varit tvunget att anpassa sin nationella lagstiftning och verksamhet till de regler som Europeiska gemenskapen (EG) har godkänt. Vid förhandlingarna om anslutningen beviljades Finlands Exportkredit Ab en undantagsställning i förhållande till rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut

(77/780/EEG), nedan första kreditinstitutsdirektivet.

Sedan Exportkredit har avstått från den undantagsställning i förhållande till kreditinstitutsdirektivet som bolaget beviljades vid förhandlingarna om anslutningen till Europeiska unionen (EU) är Exportkredit verksamt enligt samma kreditinstitutsregler som gäller för andra kreditinstitut och bolaget har ingen undantagsställning utgående från lagstiftningen. Av detta skäl har regeringen gett riksdagen propositioner med förslag till lag om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter och till lag om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter. Avsikten med lagpropositionerna är att från ingången av 1997 vid sidan av Finlands Exportkredit Ab också ge andra finska och utländska kreditinstitut som är godtagbara tillgång till ränteutjämnings-systemet för exportkrediter på OECD-villkor. Exportkredit är dock den enda beviljaren av exportkrediter på OECD-villkor till utgången av 1996.

Den finska industrins internationella konkurrenskraft bör tryggas genom tillgången på exportkrediter på OECD-villkor. Av den lagenliga bevillningsfullmakten på 6 miljarder mark har ca 3,9 miljarder mark använts. Dessutom behandlas vid handels- och industriministeriet en begäran om förbindelse som gäller beviljande av räntestöds krediter på 2,1 miljarder mark som Exportkredit skall bevilja under 1996. Sedan förbindelsen har getts har bevillningsfullmakten använts i sin helhet. Exportkredit bedömer dock att bolaget under år 1996 kommer att få nya finansieringsuppgifter på OECD-villkor till ett totalt värde av ca 3,6 miljarder mark, av vilka den förbindelse som nu behandlas vid ministeriet alltså täcker ca hälften. De krediter som förhandlingarna gäller har varit aktuella länge, men Exportkredit bedömer att de kommer att realiseras före utgången av året. Krediterna gäller projekt som är typiska finansieringsobjekt för OECD-krediter och där realiserandet kan äventyras om de finska företagen skall stå för det på egen hand, om kredit på OECD-villkor inte kan erhållas på samma villkor som i konkurrentländerna.

För tryggnad av Exportkredits verksamhetsmöjligheter vid finansieringen av den finska exporten bör den lagenliga bevillningsfullmakten för räntestöd höjas med 1 500 miljoner mark med beaktande av even-

tuella justeringar i kreditbeloppen och ändringar i valutakurserna.

Utgående från de räntestödsförbindelser som Exportkredit har getts har staten åren 1990-1995 betalt totalt 6,1 miljoner mark i räntestöd. Detta räntestöd har förmedlats de kredittagare till godo som har köpt finska exportprodukter, i form av en förmånligare kreditränta än marknadsräntan. Under motsvarande tid har till staten influtit totalt 60,4 miljoner mark i räntenytta i och med att Exportkredits kostnader för medelanskaffning i regel har underskridit den ränta som kreditkunderna har betalt. Hittills har 49 miljoner mark redovisats till staten som räntenytta.

## **2. Beredningen av propositionen**

Denna regeringsproposition har beretts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet i samarbete med Finlands Exportkredit Ab. Över propositionen begärdes utlåtande av finansministeriet. Finansministeriet konstaterar i sitt utlåtande att den finska exportens internationella konkurrenskraft och lika behandling av företagen förutsätter att en räntestödsförbindelse ges för hela beloppet av Finlands Exportkredit Ab:s kreditgivning med OECD-villkor. Finansministeriet förordar att räntestödsfullmakten höjs så att alla beslut om krediter på OECD-villkor kan godkännas inom ramen för räntestöd.

## **3. Propositionens ekonomiska och organisatoriska verkningar**

I den internationella räntesituation som för närvarande råder förorsakar statens räntestödsförbindelser inga kostnader för staten. Eftersom med arrangemanget sammanhänger ett villkor enligt vilket Exportkredit gottgör staten för den nytta som uppkommer när Exportkredits kostnader för medelanskaffning, utökade med ett administrationsarvode på 0,25 %, understiger den kreditränta som kreditkunden betalar, förtjänar staten några

miljoner mark under 1996 i en räntesituation lik den som råder idag. På motsvarande sätt kan förbindelserna medföra att staten blir tvungen att betala räntestöd, om räntesituationen förändras i väsentlig grad från den nuvarande. Räntestödets storlek är svår att förutsäga, men utgående från tidigare erfarenheter kan det beräknas förbli mindre än beloppet av den räntenytta som har redovisats eller senare skall redovisas till staten.

Propositionen har inga organisatoriska verkningar.

## **4. Andra omständigheter som har inverkat på propositionens innehåll**

Enligt Romfördraget är utgångspunkten att sådant statsstöd som snedvrider handeln mellan medlemsstaterna är förbjudet. OECD-exportkreditkonsensus har med ett beslut av EU:s råd godkänts för tillämpning inom EG (93/112/EEC) och är därmed gällande rätt inom EG.

Räntestödssystemet för offentligt understödda exportkrediter (L 1364/89) anmäldes i tiden i enlighet med avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som ett existerande stödprogram till EFTA:s övervakningssystem ESA (EFTA Surveillance Authority). Sedan Finland anslutit sig som medlem till Europeiska unionen har övervakningen av statsstöden överförts på EU:s kommission. Den förhöjning av bevillningsfullmakten som föreslås i propositionen gäller inte substansen i stödprogrammet, varför det inte har ansetts nödvändigt att meddela denna ändring till kommissionen.

## **5. Ikraftträdande**

Lagen föreslås träda i kraft så snart den har antagits och blivit stadfäst. Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

## Lag

### om ändring av 1 § lagen om räntestöd för Finlands Exportkredit Ab och om ersättning för bolagets valutakursförluster samt om statsborgen för bolagets kreditgivning

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen den 29 december 1989 om räntestöd till Finlands Exportkredit Ab och om ersättning för bolagets valutakursförluster samt om statsborgen för bolagets kreditgivning (1364/89) 1 §, sådan den lyder i lag av den 8 december 1995 (1408/95), som följer:

#### 1 §

Statsrådet har rätt att på de villkor som statsrådet bestämmer ge Finlands Exportkredit Ab förbindelser om att staten skall betala skillnaden, ökad med 0,25 procentenheter, mellan anskaffningskostnaderna för de lån

som bolaget har upptagit för att kunna finansiera de lån på totalt högst 7 500 miljoner mark som det beviljar 1990—1996 och räntan på de lån som bolaget beviljar.

Denna lag träder i kraft den 199 .

---

Helsingfors den 29 november 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Handels- och industriminister *Antti Kalliomäki*

## Lag

### om ändring av 1 § lagen om räntestöd för Finlands Exportkredit Ab och om ersättning för bolagets valutakursförluster samt om statsborgen för bolagets kreditgivning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 29 december 1989 om räntestöd till Finlands Exportkredit Ab och om ersättning för bolagets valutakursförluster samt om statsborgen för bolagets kreditgivning (1364/89) 1 §, sådan den lyder i lag av den 8 december 1995 (1408/95), som följer:

#### Gällande lydelse

##### 1 §

Statsrådet har rätt att på de villkor som statsrådet bestämmer ge Finlands Exportkredit Ab förbindelser om att staten skall betala skillnaden, ökad med 0,25 procentenheter, mellan anskaffningskostnaderna för de lån som bolaget har upptagit för att kunna finansiera de lån på totalt högst 6 000 miljoner mark som det beviljar 1990—1996 och räntan på de lån som bolaget beviljar.

#### Föreslagen lydelse

##### 1 §

Statsrådet har rätt att på de villkor som statsrådet bestämmer ge Finlands Exportkredit Ab förbindelser om att staten skall betala skillnaden, ökad med 0,25 procentenheter, mellan anskaffningskostnaderna för de lån som bolaget har upptagit för att kunna finansiera de lån på totalt högst 7 500 miljoner mark som det beviljar 1990—1996 och räntan på de lån som bolaget beviljar.

Denna lag träder i kraft den 199 .

